

Міністерство освіти і науки України  
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка  
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації  
Інститут педагогіки НАПН України  
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України  
Українська асоціація дослідників освіти

**ОСВІТА ДЛЯ XXI СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ,  
ПЕРСПЕКТИВИ**

**EDUCATION FOR THE 21st CENTURY: CHALLENGES, PROBLEMS,  
PROSPECTS**

Матеріали VI Міжнародної  
науково-практичної конференції

26 грудня 2024 року

Суми  
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка

2025

аудіовізуальній формі, де доречним є використання відеоматеріалів із відеохостингу YouTube. Адже медіатекст наділено евристичним потенціалом, який легко декодувати сучасній дитині або підлітку.

Отже, методика CLIL є актуальним інструментом у вивченні іноземної мов, що мотивує до навчання і допомагає створенню міждисциплінарних зв'язків.

### ЛІТЕРАТУРА

- Куліченко, А. (2023). Методика CLIL в медичних університетах. *Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції* (09-10 листопада 2023 р., м. Запоріжжя) (сс. 39-40). Запоріжжя: ЗДМФУ.
- Bentley, K. (2016). *The Teaching Knowledge Test Course Content and Language Integrated Learning Module*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harmer, J. (2018). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Education.

Захар Полуйко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

### ВИКЛИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

З 2020 року освітнє середовище України зазнає суттєвих викликів. Виникла потреба в зміні форм навчання, які спрямовані на створення ефективних умов здійснення освітнього процесу та забезпечення високої якості вищої освіти. Звичним явищем набуття знань в сучасних умовах стало дистанційне навчання як оптимальна та доступна можливість здобути якісну освіту студентам. Дистанційна форма вищої освіти постійно розробляється, оновлюється, вдосконалюється, що передбачає втілення різноманітних технологій, наприклад, змішаного навчання.

Згідно з Положенням про організацію та запровадження дистанційного навчання у Запорізькому державному медичному університеті (2020) (зараз – ЗДМФУ) «під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» (Положення про ..., 2020). Варто зазначити, що передбачається спілкування й між студентами безпосередньо, а не лише між викладачами й студентами, тобто наголошується на взаємодії всіх без виключення учасників освітнього процесу.

Для забезпечення такої взаємодії в нашому університеті впроваджено й ефективно використовується сервіс Teams сучасної

## Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи

платформи Microsoft Office 365, який має безліч можливостей для здійснення освітнього процесу дистанційно. Завдяки цьому сервісу навчання відбувається у таких режимах:

- змішаному (лекції – онлайн, а практичні/семінарські та лабораторні заняття – офлайн, тобто аудиторно);
- онлайн (всі види навчальних занять проводять дистанційно).

Упровадження Microsoft Teams вирішує певні аспекти організації освітнього процесу та контролю знань студентів під час дистанційних занять. У зв'язку з перебуванням багатьох студентів в різних містах України та світу сервіс MS Teams надає можливість переглянути відеозаписи онлайн навчальних занять самостійно. Охочим повторити відповідну тему або з'ясувати незрозумілості перегляд відеозапису є корисним і необхідним. Вкрай важливим для проведення дистанційних занять є можливість створювати тематичні канали та чати, налаштовувати сповіщення учасників освітнього процесу.

Дистанційне (онлайн) навчання відбувається як у синхронному, так й в асинхронному режимах.

Під час синхронного режиму у реальному часі студенти отримують аудіовізуальну інформацію, ставлять запитання викладачу, взаємодіють з одногрупниками через засоби телекомунікаційного зв'язку. Асинхронний режим дозволяє опановувати навчальний матеріал за допомогою аудіовізуального запису у зручний для себе час. Однак при спілкуванні з одногрупниками було з'ясовано, що під час онлайн навчання істотним недоліком є відсутність живого контакту та взаємодії. Нестача спілкування віч-на-віч породжує в студентів невпевненість, відсутність практики виступів перед аудиторією. Якщо у здобувачів освіти виникали питання під час занять в аудиторіях, вони могли одразу вирішити їх з викладачем.

У деяких студентів знижується зацікавленість освітнім процесом у зв'язку з неготовністю опанувати великий обсяг матеріалу самостійно через відсутність належного рівня самодисципліни, самоорганізації та самоконтролю. Заняття в аудиторному форматі дисциплінують студентів, а вдома вони часто відкладають навчальні справи, не дотримуються чіткого режиму навчання, що призводить до невчасного надсилання виконаних завдань і втрати балів. Значна кількість студентів відчуває дефіцит пояснень навчального матеріалу, тому для самостійного опанування тем витрачає більше часу та зусиль.

Студенти також висловили свою думку з приводу технічних труднощів: повільного, а іноді взагалі поганого підключення Інтернету або його відсутності в найбільш важливий час, коли необхідно надсилати

виконані завдання, неякісних мікрофонів та вебкамер, що заважають працювати під час практичних занять у синхронному режимі, брати участь у дискусії тощо. Ця проблема гостро відчувається у студентів, які мешкають у сільській місцевості або прифронтових районах. Слід також зазначити, що перешкодою для успішного навчання інколи стають і житлові умови, наприклад, відсутність свого робочого місця, використання одного комп'ютера всією родиною, неможливість усамітнитися під час онлайн занять. Відсутність концентрації уваги та безпосередньої активної участі в освітньому процесі є ще одним викликом для сучасного студента.

Крім того, вимушене навчання дистанційно призвело до збільшення відсотка студентів, які відстають від графіка освітнього процесу, не виконують (вчасно або взагалі) завдання. І як результат – погіршення успішності, зниження мотивації до навчання, відсутність належних комунікативних навичок.

Але, попри всі виклики та труднощі, дистанційна форма навчання в сучасних умовах життя є оптимальною, ефективною, доступною та зручною. Сервіс MS Teams допомагає здійснювати освітній процес в єдиному інформаційному середовищі, що, безумовно, є перевагою як для студентів, так і для викладачів. І як результат, здобувачі вищої освіти наразі все ж таки мають змогу продовжувати навчання, отримувати знання, удосконалювати свої професійні навички.

### ЛІТЕРАТУРА

Положення про організацію та запровадження дистанційного навчання Запорізькому державному медичному університеті. (2020). Наказ від 05.02.2020 р. № 39. Запорізький державний медичний університет. Режим доступу: [https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni\\_dokumenty\\_zdmu/pol\\_pro\\_orhanizatsiiu\\_ta\\_zaprovadhennia\\_dystantsiinoho\\_navchannia\\_u\\_zdmu.pdf](https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni_dokumenty_zdmu/pol_pro_orhanizatsiiu_ta_zaprovadhennia_dystantsiinoho_navchannia_u_zdmu.pdf)

Аліна Предик

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Христина Соломон

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

### РОЛЬ САМОДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ НАУКОВЦЯ

**Актуальність проблеми.** У сучасному динамічному світі успіх науковця значною мірою залежить від ефективного управління часом. Хоча поняття часу завжди було актуальним, саме в наш час, коли інформаційний потік постійно зростає, а вимоги до продуктивності підвищуються, вміння раціонально розподіляти свої ресурси стало ключовою компетентністю.

Тайм-менеджмент – це не просто набір технік, а скоріше філософія життя, яка передбачає свідоме ставлення до часу та його використання [2].

|                                                                                                                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Гузенко Оксана.</b> Практичні аспекти розвитку наукового потенціалу магістрантів: виклики та можливості .....                                                                    | 134 |
| <b>Євтух Артем.</b> Освітня депривація в умовах воєнного часу .....                                                                                                                 | 137 |
| <b>Зигор Євгенія.</b> Особливості сучасної вищої освіти медичної галузі .....                                                                                                       | 140 |
| <b>Іванчук Марія, Величко Ольга.</b> Особливості національного самоствердження молодших школярів в процесі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі .....              | 142 |
| <b>Ількаєв Олександр.</b> Роль стажування під час підготовки музичних фахівців.....                                                                                                 | 144 |
| <b>Kandybei Veronika.</b> New challenges and realities of the current system of obtaining higher medical education.....                                                             | 146 |
| <b>Косташук Оксана.</b> Інтерактивні технології навчання як засіб формування комунікативної культури молодших школярів.....                                                         | 148 |
| <b>Коханова Наталія.</b> Роль інтегрованих уроків у формуванні ключових компетентностей молодших школярів .....                                                                     | 150 |
| <b>Курок Олександр.</b> Принципи відбору змісту формування професійної компетентності майбутніх економістів .....                                                                   | 152 |
| <b>Михайленко Наталія.</b> Використання інтерактивних технологій у підготовці майбутніх учителів початкових класі на практичних заняттях з педагогіки у педагогічному коледжі ..... | 154 |
| <b>Мороз Євген.</b> Психолого-педагогічні умови ефективного формування соціально-емоційних навичок молодших школярів у контексті сучасних освітніх реформ.....                      | 156 |
| <b>Nestorenko Oleksandr, Verbenets Iryna.</b> Psychological readiness of students to run their own business .....                                                                   | 159 |
| <b>Остапець Наталія, Прокопенко Ірина, Тітунова Валентина.</b> Ефективні стратегії мотивації до професійної діяльності.....                                                         | 161 |
| <b>Полежаєв Юрій.</b> Методика CLIL на уроках іноземної мови як засіб підвищення мотивації до навчання серед учнівського загалу.....                                                | 163 |
| <b>Полуйко Захар.</b> Виклики для студентів під час дистанційного навчання .                                                                                                        | 165 |
| <b>Предик Аліна, Соломон Христина.</b> Роль самодисципліни у формуванні навичок тайм-менеджменту науковця .....                                                                     | 167 |
| <b>Предик Аліна, Сорокан Юлія.</b> Проектна діяльність як інструмент формування навичок програмування у молодших школярів .....                                                     | 170 |
| <b>Романюк Світлана.</b> Навчально-мовленнєві ситуації у формуванні комунікативної компетенції молодших школярів .....                                                              | 172 |
| <b>Смоліна Злата.</b> Деякі аспекти впровадження дистанційної форми навчання в умовах воєнного стану .....                                                                          | 174 |
| <b>Соляненко Олена.</b> Оптимізація іншомовного навчання в медичних вишах.....                                                                                                      | 176 |
| <b>Тверітінова Оксана.</b> Роль інтерактивних технологій у розвитку пізнавальної активності здобувачів початкової освіти .....                                                      | 178 |